

ÖĞRETMEN ADAYLARININ OKUMA ALIŞKANLIKLARI İLE DOĞRU YAZMA BECERİLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ*

*Zehra D. EROĞLU***

ÖZET

Canik Başarı Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği ve PDR bölümü birinci sınıf öğrencileri ile Amasya Üniversitesi Türkçe Öğretmenliği bölümlerinde öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarının okuma alışkanlıkları ile doğru yazma becerileri arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik bu araştırmada nicel verilerden yararlanılmıştır. Toplamda 124 öğretmen adayı üzerinde uygulanan araştırmada, adayların okuma alışkanlıklarını ve sıklıklarını ölçmeye yönelik likert tipi 'Okuma Alışkanlığı Tutum Ölçeği' ve 'Okuma Alışkanlığı Anketi' kullanılmıştır. Bunlara ek olarak, öğrencilerin istedikleri bir konuda kompozisyon yazmaları istenmiş ve bu kompozisyonlar 'yazılı anlatım değerlendirme formu' esas alınarak en az iki uzman tarafından değerlendirilmiştir. Öğrencilerin kompozisyon yazmaları ile okuma alışkanlığı tutum ölçeğinin ve okuma alışkanlığı anketinin uygulanması eşzamanlı gerçekleştirilmiştir. Verilerin analizinde betimsel istatistiklerden (frekans ve yüzde), t-testinden ve tek yönlü ANOVA analizinden yararlanılmıştır. Öğretmen adaylarının okuma alışkanlığına ilişkin tutumlarıyla yazma becerileri arasında ilişki Pearson korelasyon katsayısıyla incelenmiştir. Sonuç olarak aradaki ilişkinin pozitif yönlü olduğu fakat aralarındaki korelasyon katsayılarının çok yüksek olmadığı saptanmıştır. Ayrıca okuma sıklığı fazla olan öğrencilerin aynı zamanda yazılı anlatımının da başarılı olduğu görülmüştür. Okuma alışkanlığına sahip olmayan adayların kompozisyonlarında başta fikrinsel ve kavramsal bir zenginliğin olmamasının yanı sıra dilin doğru kullanılmaması, imlâ ve noktalama yanlışlıkları bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Okuma Alışkanlığı, Öğretmen Adayları, doğru yazma becerisi

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE READING HABITS AND CORRECT WRITING SKILLS OF TEACHER CANDIDATES

ABSTRACT

In this research study, in order to determine the relationship between reading habits and correct writing skills among the teacher candidates from Canik Basari University Education Faculty Turkish

*Bu makale Crosscheck sistemi tarafından taranmış ve bu sistem sonuçlarına göre orijinal bir makale olduğu tespit edilmiştir.

** Arş. Gör. Canik Başarı Üniversitesi / Eğitim Fakültesi, Türkçe Öğretmenliği Böl./ Türkçe Eğitimi, El-mek: donuszehraeroglu@gmail.com

Language Teaching and Psychological Counseling and Guidance Department first grade students and Amasya University Turkish Language Department students the quantitative data is used. In the study for which a total of 124 teacher candidates were searched, a Likert type 'Reading Habit Attitude Measure' and "Reading Habit Questionnaire" were used to measure the candidates reading habit and the frequency. In addition to this, the students were asked to write a composition on any topic they want to choose and these compositions were evaluated by at least two specialists considering the 'written expression assessment form' The written compositions and Reading Habit Attitude Measure together with Reading Habit Questionnaire applications were implemented simultaneously. Descriptive statistics (frequency and percent), t-tests and simplex ANOVA analysis were benefitted in the analysis of data. The relation between the attitudes of teacher candidates towards reading habit and writing skills were examined by the use of Pearson correlation coefficient. As a result of the study, it is identified that the relation between two measures are positive but the correlation coefficient between the two is not very high. Besides, it is also determined that the students who are reading more frequently are at the same time more successful in their written explanations, as well. The teacher candidates who do not have a regular reading habit did not show an ideal and a conceptual progress, and also there were deficiencies in the correct use of language, spelling and punctuation mistakes

Key Words: Reading Habit, Teacher Candidates, Correct Writing Skills

GİRİŞ

Okuma, bir yazıyı, sözcükleri, cümleleri, noktalama işaretleri ve diğer öğeleriyle görme, algılama ve kavrama eylemidir. Sesli okuma durumunda ona dudak, dil ve gırtlak gibi ses organlarının işlevi de katılır. Her şeyden önce okuma insan için, hayat boyu devam eden bir eğitim ve öğretim etkinliğidir. Okuma insanların düşünce, görüş ve yorum güçlerini geliştirir. Bilimsel ve çağdaş doğruları bulmalarına katkıda bulunur. Bir bakıma okuma; bir beyinin ürettiği bilgiyi, bir başka beyinin algılaması, anlaması ve yorumlaması biçiminde ifade edilebilir (Yardımcı ve Tuncer, 2000: 21).

Yalın bir anlatımla okuma, 'basılı ya da yazılı sözcükleri duyu organlarımız yoluyla algılama, bunları anlamlandırıp kavrama, yorumlama'dır (Özdemir, 2011: 11). Okuma bir alışkanlıktır ve her alışkanlık gibi ona ne kadar erken başlanırsa o kadar kolay kazanılır. Yaş ilerledikçe eski alışkanlıklar kişiyi esir alır ve terk edilmesi de o ölçüde zorlaşır (Aktaş ve Gündüz, 2004: 21).

Çocuğun yaşının ilerleyen dönemlerde kitap okumayı sevmesi, onunla dost olması tanışıklığının, aralarındaki iletişimin çok erken yaşlarda başlamasına bağlıdır. Onu etkileyen renkler, resimler ve resimlerin yanı başında duran yazılar, ondaki merak duygusunu harekete geçirerek onu bilmeye, öğrenmeye ve okumaya yönlendirir.

Erken dönemde hikâye okuma ve daha sonraki dönemlerdeki okuma-yazma başarısı arasında doğrudan bir bağlantı olduğu bilinmektedir. Bebeklik ve okul öncesi dönemde kitapla tanıştıran çocukların şu özellikleri öğrendikleri gözlenmiştir: Çocuk kitabın nasıl kullanılacağını, yazılı olanın anlamlı olması gerektiğini, yazı ve konuşmanın ilişkili olduğunu, kitap dilinin

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/9 Summer 2013

konuşma dilinden farklı olduğunu, kitapların eğlenceli olduklarını öğrenir (Tur ve Turla, 1999: 24). Kitap dilinin varlığını erken dönemde kavrayan çocuk, ileriki yaşlarında yazma becerileri gelişmiş, bilincine yerleşmiş o dilin inceliklerini, özelliklerini ve âhengini bilen, bunları en iyi şekilde kullanan bir ‘yazar’ adayı konumundadır aynı zamanda.

Çocuğun okuma kültürü edinme süreci ardışık bir süreçtir; birbirine bağımlı ve bütünleyen becerilerin kazanılmasını gerekli kılar. Aşamalı bir sıra izleyen bu sürecin ilk basamağı, ‘dinleme alışkanlığı’ edinmedir. Bu alışkanlığın ardından, ‘okuma-yazma becerisi’ edinilir. Bu beceriyi de ‘okuma alışkanlığı becerisi’, ‘eleştirel okuma becerisi’ ve ‘evrensel okuryazarlık becerisi’ izler (Sever, 2012: 24). Kendisine ne okunduğunu, ne anlatıldığını bilmese de, resimleri çok güzel olan kitabın içinde bulunan harflere ve ebeveynin ağız hareketlerine bakarak, onun huzur dolu sesini dinleyen çocuklar erken yaşata dinleme becerisini kazanmış, uzaktan da olsa okumayla selamlaşmış çocuklardır. Harflerle ağız hareketleri arasındaki sihirli bağı çözebilen çocuk, konuşmayı ve aynı zamanda kitabın da konuşan, konuşuran bir varlık olduğunu keşfeder. Okumak, kitaptaki resimleri konuşmaktır onun dünyasında. Çocukta okuma kültürü, kitabın konuşurulmasıyla başlayan, zaman içinde gelişen uzun ve eğlenceli bir süreçtir.

Okuma alışkanlığı, bir düşünceyle karşılaşmaktan zevk almak, onu biçimleyerek yeni bir yapı oluşturmak gibi özgün düşünsel ve yaratıcı eylemler içerir (Güleryüz, 2006: 102). Okuma kişinin kendi deneyimlerini daha iyi anlaması ve kendisini keşfetmesi için heyecanlı bir yoldur. Okuma, dilin ve kişiliğin sistematik olarak gelişiminde en etkili araçlardan birisidir (Pala ve Yıldız, 2012: 15). Her bir kitap bir insan olma özelliğine sahip olduğu düşünülecek olunursa, okunan her bir kitap en az bir başka insanın tecrübelerini kazandırır bireye ve bu durum, bireyin kendini tanımasına anlamlandırmasına, kişiliğini oluşturmaya yardımcı olur. Aynı zamanda, topludaki bireylerle daha iyi iletişim kurmasını sağlar, empati yeteneğini geliştirir.

Okumanın zenginliği, kişinin düşünce dünyasına ve yaşantısına yansır. Okuyan bireylerin davranış ve düşünce dünyaları farklı olur. Okuma, bilgi edinmenin altyapısını oluşturmakla birlikte, eleştirel düşünme, yorum yapma gücünün de temelini teşkil eder. İnsanlar, hayatlarını yaşlanmak için harcamamalı, kendilerini geliştirmek için çaba sarf etmelidirler (Ungan, 2008: 229).

Alabildiğine hızlı yaşadığımız tüketim ve bilgi toplumunda yetişmiş insan birikimine büyük ölçüde gereksinim duyulmaktadır. İnsanın kendini yetiştirmesi artık yalnızca mesleki becerilerin zenginliği olarak anlaşılmıyor. Bunlara ek olarak günümüz insanı, rekabet koşullarına uyum sağlayabilmek için çok donanımlı, üretebilen, okuyan, okuduğunu anlayan, tartışan bir kimlik de taşımak zorundadır. Çağdaş insanı belirleyen özelliklerin başında okur-birey olmanın geldiği de söylenebilir. Çünkü okumanın düşünme yetisiyle çok yakın bir ilişkisi vardır (Dilidüzgün, 1999: 274). Okuması bir alışkanlık seviyesinde gelişmemiş bireylerin kendilerine has düşüncelerin ve yorumların varlığından söz etmek oldukça güçtür. Onlarda var olan şey, bir şekilde edinilmiş ama eleştiri, yorum, sentez süzgecinden geçmemiş ‘hazır bilgiler’in düşünceleridir. ‘Hazır bilgiler’in ışında yolunu bulmaya çalışan toplumlar ise, bir müddet sonra düşünme, sorgulama becerilerin kaybeder ve kendi karanlıkları içinde kaybolmaya mahkûm olurlar.

Anadili öğretiminde önemli bir yeri olan okuma eğitiminin ve öğretiminin amacı ise, okuyan, okuduklarını anlayan, yorumlayıp eleştirebilen öğrenciler yetiştirmektir. Gelecekte iyi konuşan, düşünerek dinleyen yaratıcı bir zekâyla yazı yazabilen kişilerin yetişmesi bu becerilerin geliştirilmesine bağlıdır. Bu becerilerin istenilen ölçülerde geliştirilmesi için öncelikle okuma zevkinin ve alışkanlığının kazandırılması gerekir (Gökçe, 2011: 827). Okuma alışkanlığının oluşumu, ‘bilme merakı’ ile doğru orantılıdır ve birbirini besleyen iki dinamiktir. ‘Bilme merakı’, okumayla beslendiğinde ‘bildirme’ ihtiyacını doğurur. Böylece yaratıcı yazı yazabilen, üretken bireyler yetişmiş olur.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/9 Summer 2013

‘Niçin Okumuyoruz?’ sorusu için şifahî geleneğe ve yoksulluğa, toplumsal ve kültürel içeriksizliğe, eğitime, ekonomiye, zamana, döneme ve medya ile ilişkili nedenleri bütün boyutları ile değerlendirmeden doğru bilgiye ulaşamayız. Ne yazık ki Türkiye, parçalar üzerinden bütüne yönelmeyen bir atalet içinde. Bu yüzden Türkiye, okuma alışkanlığı sorunu sahihsiz kalmış ve geleceği tehdit altında bir ülke durumundadır (Şirin, 2007: 105).

Öğretmen adaylarının okuma alışkanlıklarının ne seviyede olduğunu belirlemeye yönelik birçok bilimsel araştırma yapılmıştır. Bu çalışmalarla, okuma eylemine yönelik tutumun nasıl olduğu nedenleriyle birlikte ortaya konmaya çalışılmıştır.

Gömlüksiz ve Telo (2003) tarafından Eğitim Fakültesi öğrencileri üzerinde yapılan bir araştırmaya göre, öğrencilerin okuma alışkanlığına sahip olmadıklarını ve bunun nedenin de gençlerde yeteri kadar ‘okuma bilinci’nin oluşmadığı vurgulanmıştır. Yine Gömlüksiz’in Fırat Eğitim Fakültesi öğrencileri üzerinde yaptığı ‘Geleceğin Öğretmenlerinin Kitap Okumaya İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi’ adlı araştırmasında da okuma alışkanlığının bir öğretmen adayında beklenen seviyede olmadığı sonucuna varılmıştır. Bunu yanında araştırmada kız öğrencilerin erkeklere kıyasla, daha çok okuma yanlısı oldukları fakat her iki grubun da okumamanın önemli bir eksiklik olduğunu kabul ettikleri belirtilmiştir.

Sağlam, Suna ve Çengelci (2007)’nin Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerine yaptığı bir diğer araştırmada da benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Bu çalışmada da öğretmen adaylarının okuma alışkanlıklarının orta seviyede olduğu vurgulanmıştır. Araştırmanın ilginç bir yönü de, sayısal ve sözel bölümler arasında anlamlı bir farklılığın olmamasıdır. Saracaloğlu, Bozkurt ve Serin (2003)’in Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi öğrencileri üzerinde yapmış oldukları çalışmada öğretmen adaylarının kitap okuma eğilimlerinin ‘orta’ seviyede olduklarını ve bu durumun geleceğin eğitim dünyası adına kaygı verici nitelikte olduğunu belirtmişlerdir.

Geçgel ve Burgul (2009)’un yapmış oldukları çalışmada ise öğrencilerin okumaya vakit ayırmadıkları ve gerekçe olarak da zaman bulamadıklarından şikâyetçi oldukları vurgulanmıştır. Kimi öğrenciler KPSS sınavını bahane ederken kimi öğrenciler de derslerin yoğunluğundan yakınmış; kimisi de okumanın kendilerinde bir alışkanlık haline gelmediği ve bu sebeple okumadıklarını söylemişlerdir.

Odabaş, Odabaş ve Polat (2008)’nin yapmış olduğu çalışmada ise kız öğrencilerin erkeklere göre daha çok okudukları ama genel bir değerlendirme yapıldığında öğrencilerin beklenen seviyede okuma kültürlerinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmada dikkat çeken bulgulardan biri de bazı üniversite öğrencilerinin bir yıl gibi uzun bir zaman diliminde hiç kitap okumamış olmasıdır.

Bozpolat (2010)’un Cuhmuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerinden 242 öğrenci üzerine yapmış olduğu ‘Öğretmen Adaylarının Okuma Alışkanlığına İlişkin Tutumlarının Değerlendirilmesi’ adlı araştırmasında öğrencilerin okumaya yönelik tutumları alışkanlık, cinsiyet, sevgi, gereklilik boyutuyla incelenmiş ve kız öğrenciler lehine olumlu bulgulara ulaşılmıştır.

Aydın (2006)’ın Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencileri üzerine yaptığı çalışmada ise öğrencilerin okuma alışkanlıklarının gelişmediği ve okuma seviyelerinin düşük olduğu gözlemlenmiştir. Kurulgan ve Çekerol (2008)’un Anadolu Üniversitesi Porsuk Meslek Yüksekokulu Çocuk Gelişimi Programı öğrencilerinin okuma ve kütüphane kullanma alışkanlıkları üzerine yapmış oldukları bir araştırmada öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun (%92) “ayda 2 veya daha fazla (yilda 12 kez veya daha fazla) kitap okuma alışkanlığına sahip olduklarını ve ALA standartlarına göre bu oranın ‘güçlü okuma alışkanlığı’na karşılık geldiği sonucuna ulaşılmıştır.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/9 Summer 2013

Pala ve Yıldız (2012)'un Celal Bayar Üniversitesinde öğrenim görmekte olan 447 öğrenci üzerinde araştırma yapılmış ve öğrencilerin okuma alışkanlıkları demografik değişkenlere göre incelenmiştir. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin okumaya yönelik tutumlarının pozitif olduğu görülmüştür. Arıcı (2008)'in Dumlupınar Üniversitesinde öğrenim gören 110 öğrenciden okumayı sevmeyen 23 öğrenci üzerinde araştırma yapmış ve öğrencilerin neden okumayı sevmediklerini mülâkat yöntemiyle irdelenmiştir. Arıcı araştırmasında, okumayı sevmeyen gençlerin okumama sebebi olarak kitapların bazılarını sıkıcı ve pahalı bulduklarını, çocuklukta bu alışkanlığı kazanmadıklarını, boş zamanlarının olmadığını, gazete ve dergi okuma ile TV, film ve internet, kitap okumaya göre daha zevkli bulduklarını belirtmiştir.

Yapılan araştırmalara bakıldığında, öğretmen adayları üzerinde çok sayıda okuma alışkanlığının ne seviyede olduğunu belirleyici çalışmalar yapılmış ve ulaşılan sonuçlara göre önerilerde bulunulmuştur. Bazı çalışmalarda okuma adayların okuma alışkanlığı ile eleştirel düşünme becerileri karşılaştırılmış ve ikisi arasında bir etkileşimin olup olmadığı incelenmiştir. Fakat yapılan araştırmalar sonucunda, öğretmen adaylarının okuma alışkanlıkları ve doğru yazma becerileri arasında bir ilişkinin olup olmadığına dair herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Okumayla birlikte zihinde yeni anlamlar, kavramalar oluşmaya başlar. Zihinde oluşan bu kavram dünyası genişliğini ve zenginliğini en iyi yazma eyleminde kendini gösterir. Okumayı seven, alışkanlık haline dönüştüren bireylerin yazma becerilerinin de iyi olması herkes tarafından öngörülen bir görüştür fakat hakikaten, çok okuyan bireyler doğru ve yaratıcı yazma becerilerine sahipler mi? Bu sefer karşımıza yeni bir kavram çıkıyor: 'Doğru Okuma'. Ancak yapılacak 'doğru okumalar' neticesinde doğru yazma becerileri oluşacaktır.

Yazma, bir üretim, iletişim ve ifade aracıdır. Okumada olduğu gibi yazma da anlamları zihinde yapılandırma işidir. Zihinde yapılandırılmış bilgileri gözden geçirme önemli bir işlemdir. Bu işlem sırasında yazma konusu ve düşünceler belirlenmekte, vurgulanacak anahtar kelimeler, kavramlar, olaylar vb. seçilmekte, gerekli zihinsel kaynaklar toplanmaktadır (Güneş, 2007). Başarılı ve etkili bir yazılı anlatım gerçekleşmesinde dilin temel taşları olan kelimelerin belli bir düzen içinde cümlelere, cümlelerin paragraflara, paragrafların da ihtiyaca göre düzenlenen paragraf üstü birimlere dönüştürülmesi gerekir. Bununla birlikte iyi bir yazmanın yazılı anlatım unsurlarının özelliklerini taşıması zorunludur (Bağcı, 2013: 94).

Yazı yazmanın ilk ve pratik yararı, iletişim kurmaktır. Ancak iletişim sadece bilgi aktarımından ibaret değildir. Duygu ve düşüncelerin doğru ve etkili bir biçimde aynı zamanda alıcı konumundaki okuyucuların zevk alacakları tarzda yansıtılması gerekir. Bunlar da yetmez; söz konusu yansıtma eyleminin başarılı olarak gerçekleşmesi için Türkçeyi doğru ve kurallarına uygun olarak kullanmak, özgün bir anlatıma sahip olmak, gözlem yapmak, çok okumak ve okudukları üzerinde düşünmek ve nihayet hepsinden önemlisi, düşündüklerini yazılı olarak ifade etmek gerekir (Gündüz ve Şimşek, 2011: 25).

Yazılı anlatım, düşüncenin işleyişine, gelişmesine ortam oluşturarak sözün, düşünceyle yoğun bir ilişki yaşamasına araç olmaktadır. Dilin iç dünyasını oluşturan kavramlar, yazının dünyasında bireyin dil gelişimiyle birlikte düşünsel varlığını, bilgi birikimini biçimlendirmektedir. Birey kavramlarla duygu ve düşünce gelişimini biçimlendirirken düşünmeyi, zengin kavram dünyasına sahip olduğu oranda başarabilmektedir. Düşünce yazıda derinlik kazanırken yazı saygınlığını düşünceyle sergilemektedir (Karadüz, 2008: 426).

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının okuma alışkanlıkları ile doğru yazma becerileri arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Bu temel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/9 Summer 2013

Öğretmen adaylarının;

1. Kitap okuma alışkanlığına ilişkin tutumları cinsiyetlerine, öğrenim gördükleri bölümlerine ve not ortalamalarına göre değişmekte midir?
2. Doğru yazma becerileri cinsiyetlerine, öğrenim gördükleri bölümlerine ve not ortalamalarına göre değişiklik gösteriyor mu?
3. Doğru yazma becerileri ile okuma alışkanlığı arasında bir ilişki var mıdır?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Canik Başarı Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği ve PDR bölümü birinci sınıf öğrencileri ile Amasya Üniversitesi Türkçe Öğretmenliği bölümlerinde öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarının kitap okuma alışkanlıkları ile doğru yazma becerileri arasındaki ilişkinin belirlenmesine yönelik bu araştırma, tarama modelindedir. Çalışmada tekil ve ilişkisel tarama modellerinden yararlanılmıştır. Tekil tarama modeli değişkenlerin tek tek, tür ya da miktar olarak oluşumlarının belirlenmesi amacıyla kullanılırken, ilişkisel tarama modeli ise iki veya daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve / veya derecesini belirlemek amacıyla kullanılır (Karasar 2006, 79-81).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini eğitim fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemi ise 2012-2013 eğitim döneminde Amasya Üniversitesi Türkçe Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğrenciler ile Canik Başarı Üniversitesinde PDR bölümünde öğrenim görmekte olan toplam 124 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Adayların cinsiyet, bölüm, not ortalaması ve ailelerinin gelir durumu, eğitim durumuna ilişkin frekans ve yüzdelik değerleri ise şöyledir:

Tablo 1. Örneklem İlişkin Bilgiler

	Frekans (f)	Yüzdelik %		Frekans (f)	Yüzdelik %
Cinsiyet:			Anne mezuniyet:		
Erkek	27	21.8	İlköğretim	66	53.2
Kadın	97	78.2	Lise	27	21.8
Sınıf:			Üniversite	17	13.7
Türkçe Eğitimi	81	65.3	Okur-yazar değil	14	11.3
PDR	43	34.7	Baba Mezuniyet:		
Genel not Ortalamanız:			İlköğretim	53	42.7
2.50 ve altı	47	37.9	Lise	32	25.8
2.50-3.00 arası	36	29	Üniversite	33	26.6
3.00-3.50 arası	31	25	Okur-yazar değil	6	4.8
3.50 ve yukarısı	10	8.1	Mezun olunan lise:		
Ailenizin aylık geliri:			Anadolu Lisesi	61	49.2
300-700 arası	17	13.7	Süper Lise	2	1.6
700-1000 tl	16	12.9	Genel Lise	56	45.2
1000-1500 arası	33	26.6	Meslek Lise	5	4
1500 ve üzeri	58	46.8			

Araştırmada 27 erkek, 97 kız öğrenci bulunmaktadır. Bu öğrencilerin 81 tanesi Türkçe öğretmenliği bölümünde; 43'ü ise PDR bölümünde öğrenim görmektedirler. Öğretmen adaylarının başarı durumlarına bakıldığında, genel not ortalamalarının % 37,9'u 2.50 ve altında; sadece % 33,1'inin 3.00 ve üzeri olduğu görülmektedir. Öğrencilerin okuma alışkanlıkları ve okul başarıları üzerinde ailenin gelir ve eğitim durumunun da dolaylı olarak etkisi söz konusudur. Ailelerin gelir durumları incelendiğinde ise, % 46.8'inin 1500 tl ve üzerinde; % 53.2'sinin de bu miktarın altında

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/9 Summer 2013

gelir elde ettikleri belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin % 49.2'si Anadolu Lisesinden mezunken, % 45.2 'si Genel Liselerden mezun öğrencilerdir. Ailelerin eğitim durumları incelendiğinde, öğrenci annelerinin % 53.2'si ilköğretim mezunu bayanlardır. Babaların ise % 42.7'si ilköğretim, % 25.8'si lise, % 26.6'sı da üniversite mezunu bireylerden oluşmaktadır.

Veri Toplama Araçları:

1. Geçerliliği ve güvenilirliği uzmanlarca onaylanmış 'Okuma Alışkanlığı Anketi' (Sevmez, 2009).
2. Öğretmen adaylarının kitap okuma alışkanlıklarını belirlemek amacıyla M. Gömleksiz tarafından geliştirilen 'Kitap Okuma Alışkanlığına İlişkin Tutum Ölçeği' kullanılmıştır (Gömleksiz, 2004). 21'i olumlu, 9'u olumsuz olmak üzere 30 maddeden oluşan ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı .88 olarak belirlenmiştir. Ölçek 'sevgi', 'alışkanlık', 'gereklilik', 'istek', 'etki' ve 'yarar' olmak üzere 6 alt boyuttan oluşmaktadır.
3. Öğretmen adaylarının doğru yazma becerilerini belirlemek amacıyla, istedikleri bir konuda 'Kompozisyon' yazmaları istenmiştir. Bu kompozisyonlar yazılı anlatım değerlendirme formu esas alınarak en az iki kişi tarafından değerlendirilmiştir.

Verilerin Değerlendirilmesi:

Araştırma verilerinin değerlendirilmesinde nicel tekniklerden yararlanılmıştır. Veriler SPSS 20.0 programına girilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde betimsel istatistiklerden (frekans ve yüzde), t-testinden ve tek yönlü ANOVA analizinden yararlanılmıştır.

Okuma alışkanlığı anketinden toplanan verilerin frekans ve yüzdeleri çıkartılmıştır. Öğretmen adaylarının okuma alışkanlığına ilişkin tutumlarının cinsiyet, bölüm ve başarı ortalamalarına göre farklılaşma durumları t-testi ve ANOVA analizleri ile incelenmiştir. Öğretmen adaylarının okuma alışkanlığına ilişkin tutumlarıyla yazma becerileri arasında ilişki Pearson korelasyon katsayısıyla incelenmiştir.

Öğretmen adayların doğru yazma becerilerini ölçmek amacıyla, istedikleri bir konuda bir kompozisyon yazmaları istenmiştir ve bu doğrultuda öğrencilerin yazım yanlışları ile okuma alışkanlıkları arasındaki ilişki belirlenmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin yazılı bir kompozisyon oluşturmaları ve ölçeklerin öğrencilere uygulanması eş zamanlı gerçekleştirilmiş ve sonucunda elde edilen veriler, SPSS (20.0) paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Yazılan kompozisyonlar 'Yazılı Anlatım Değerlendirme Formu' esas alınarak, en az iki uzman tarafından incelenmiştir (MEB, 2000).

BULGULAR VE YORUM

Öğretmen adaylarının okuma alışkanlığıyla ilgili ankete ilişkin verileri Tablo 2'de sunulmuştur:

Tablo 2. Okuma Alışkanlığı Anketine İlişkin Veriler

Bölüme gelmede en önemli unsur:	f	%			
Sevdiğim ve istediğim için	69	55.6	Nadiren	43	34.7
Puanım bu bölüme uygun olduğu için	32	25.8	Kullanmıyorum	6	4.8
Tercih hatası yaptığım için	4	3.2	Kütüphaneye gitme amacı:		
Atanma kolay olduğu için	17	13.7	Ders çalışmak için	50	40.3
Kütüphane kullanım sıklığınız nedir:			Ödevlerimi yapmak için	21	16.9
Her gün	4	3.2	Roman, hikâye, vb. kitaplar okumak için	19	15.3
Haftada 1 ya da 2 kez	43	34.7	Ödünç kitap almak için	34	27.4
Ayda 1 ya da 2 kez	28	22.6	Kütüphane kullanımını kim öğretti:		

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/9 Summer 2013

Kütüphane görevlileri	8	6.5	6-9 saat	5	4
Kendi kendime öğrendim	95	76.6	10 saatten fazla	1	0.8
Öğretim elemanı	4	3.2	Günde toplam tv izleme süresi:		
Henüz tam öğrenemedim	17	13.7	1 saatten az	79	63.7
Daha çok hangi kütüphaneye gidiliyor:			1-5 saat	40	32.3
Fakültemiz kütüphanesine	72	58.1	6-9 saat	5	4
Üniv. Merkez Kütüphanesine	21	16.9	10 saatten fazla	0	0
Halk kütüphanesine	23	18.5	Çevredeki insanlardan kim okuyor:		
Kütüphaneye gitmem	8	6.5	Babam ve annem	23	18.5
Daha çok hangi tür kitaplar okunuyor:			Arkadaşım	52	41.9
Roman-hikâye	105	84.7	Öğretmenim	36	29
Şiir-Deneme	5	4	Kardeşlerim	12	9.7
Tarih-Felsefe	5	4	Günde bilg./internet kullanım süresi:		
Kişisel Gelişim	9	7.3	1 saatten az	63	50.8
Bilimsel İnceleme	0	0	1-5 saat	56	45.2
	(f)	%	6-9 saat	4	3.2
En son ne zaman kitap okundu:			10 saatten fazla	1	0.8
1 hafta önce	96	77.4	Bilg. ve internt. kullanma amacı:		
1 ay önce	25	20.2	Araştırma yapmak için	63	50.8
3-4 ay önce	1	0.8	Oyun oynamak için	14	11.3
1 yıl önce	1	0.8	Sohbet(chat) için	46	37.1
hatırlamıyorum	1	0.8	Elektronik kitaplar okumak için	1	0.8
Okumada hangi unsurlar etkili:			Okunan kitapları temin etme yeri:		
Arkadaş tavsiyesi	53	42.7	Satın alırım	91	73.4
Ailem	13	10.5	Arkadaştan ödünç alırım	14	11.3
Kütüphane	12	9.7	Kütüphaneden ödünç alırım	19	15.3
Öğretmenlerimin tavsiyesi	36	29	Hocalarımdan ödünç alırım	0	0
Televizyonda duyma	10	8.1	Gazete okuma sıklığı nedir:		
Kitap okuma sıklığı nedir:			Her gün	32	25.8
Yılda 15 kitap ya da fazlası	58	46.8	Ara sıra okurum	81	65.3
Yılda 6-14 kitap	46	37.1	Gazete okuma alışkanlığım yok	11	8.9
Yılda 1-5 Kitap	17	13.7	Boş vakitlerin nasıl değerlendirilir:		
Hiç okumam	2	1.6	Sinemaya giderim	12	9.7
Kitap okumanın engeli nedir:	f	%	Kitap okurum	44	35.5
Derslerin yoğunluğu	48	38.7	Bilgisayar, internet kullanımım	47	37.9
Okuma alışkanlığının olmaması	37	29.8	Televizyon izlerim	21	16.9
Bilgisayar ve internet kullanmak	17	13.7	Öğrt. adayı olarak okuma durumu:		
Televizyon İzlemek	5	4	Evet	44	35.5
Kitap fiyatlarının yüksek olması	7	5.6	Hayır	70	56.5
Zaman bulamıyorum	10	8.1			
Günde toplam kaç saat kitap okuma:					
1 saatten az	54	43.5			
1-5 saat	63	50.8			

124 öğretmen adayı üzerinde yapılan okuma alışkanlığı anketinin frekans ve yüzdelerine bakıldığında, adayların % 50.8'i günde 1-5 saat arası kitap okuduklarını; % 43.5'i ise bir saatten daha az okuduklarını belirtmişlerdir. 124 öğrencinin yarısının günde en az bir saat kitap okuyor olması olumlu ve sevindirici bir sonuçtur. Fakat bunun yanında öğrencilerin başarı durumuna bakıldığında % 37.9'unun ortalaması 2.50'nin altındadır. % 29'un ortalaması ise 2.50- 3.00 arasında yer almaktadır. Yüzdelerine bakıldığı zaman, okuma alışkanlığı olan öğrencilerin fazla olmasının yanı sıra, okul başarısının beklenen seviyede değildir. Öğretmen adaylarının mezuniyet durumlarına baktığımızda % 49.2'si Anadolu Lisesinden, % 45.2'si Genel Liseden mezun olduğu görülmüştür.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/9 Summer 2013

Öğrencilere en son ne zaman kitap okudukları sorulduğunda ise % 77.4'ünün 'bir hafta önce' maddesini işaretlemiş olması araştırmamızda karşılaştığımız bir diğer olumlu sonuçtur. Kitap okuma sıklığına ilişkin soruya ise öğrencilerin % 46.8'i 'yılda on beş kitap ya da fazlası' cevabını verirken, % 37.1'i 'yılda 6-14 kitap' cevabını vermişlerdir. Diğer taraftan, öğrencilerin kütüphane kullanım sıklığına bakıldığında % 34.7'si nadiren kullandıklarını belirtmişlerdir. Kütüphaneye hangi amaçla gittikleri sorusuna ise öğrencilerin % 40.3'ü ders çalışmak için gittiklerini söylemişlerdir.

Anket sonucuna bakıldığında öğretmen adaylarının büyük çoğunluğunun okuma alışkanlığına sahip olduğu görülecektir. Adaylara en çok hangi tür okudukları sorulduğunda % 84.7'si daha çok roman- hikaye türü kitaplar okuduklarını ve % 42.7'si de okumalarında en önemli unsurun arkadaş tavsiyesi olduğunu belirtmişlerdir. Öğrencilere kitap okumanın engelinin ne olabileceği sorulmuş ve öğrencilerin %38.7'si derslerin yoğunluğundan, %29.8'si kendilerinde okuma alışkanlığının olmamasından, %13.7'si de bilgisayar ve internet kullanım sıklığının fazla olmasından kaynaklandığını ifade etmişlerdir. Bununla birlikte, günlük internet ve bilgisayar kullanım durumlarına ilişkin ise öğrencilerin % 50.8'i bir saatten az kullandıklarını belirtirken, % 45.2'si de 1-5 saat kadar günlük kullanım sürelerinin olduğunu söylemişlerdir. Hem kitap okuma oranları hem de bilgisayar- internet kullanım oranları yüksek çıkan öğretmen adaylarına sorulan bir diğer soru da interneti hangi amaçla kullandıklarına yönelik bir soruydu. Öğrencilerin % 50.8'i araştırma yapmak için, % 37.1'i de sohbet (chat) için yanıtını vermişlerdir.

Çevrelerindeki insanlardan en çok kimin okuduğu sorulduğunda adayların % 41.9'u arkadaşlarının okuduğunu, % 18.5'i ise anne ve babasının okuduğunu ifade etmişlerdir. Sonuçlara bakıldığında, öğrencilerin hayatlarında örnek alabilecekleri 'okuyan anne-baba'nın varlığının ne kadar da az olduğu görülecektir. Yine anket sonuçlarından bir diğeri de anne ve babaların eğitim durumlarıdır. Annelerin % 53.2'si ilköğretim, babaların ise % 42.7'si ilköğretim mezundur.

Öğrencilerin gazete okuma alışkanlıklarına gelince sadece % 25.8'i her gün düzenli olarak okuduklarını belirtirken, % 65.3'ü ara sıra okuduklarını ifade etmiştir. Anketin sonunda öğrencilere bir özelleştirme niteliğinde olan 'Bir öğretmen adayı olarak yeterince okuduğunuzu düşünüyor musunuz?' sorusu sorulmuştur. Adayların % 35.5'i bu soruya 'evet' yanıtını verirken, % 56.5'i 'hayır' yanıtını vermiştir.

Ankette yer alan sorulardan bir diğeri ise öğretmen adaylarının okudukları bölüme isteyerek gelip gelmedikleri sorusudur. Aslında bu soru, öğrencilerin eğitimleri ve hayatları konusunda ne kadar bilinçli olup olmadıklarını, 'bilinçli okur' olup olmadıklarını ölçmeye yönelik önemli bir soru. Öğrencilerin % 55.6'sı 'sevdiğim ve istediğim için' cevabını verirken, % 25.8'i 'puanım uygun olduğu için', %13.7'si de gelecek endişesi gibi nedenleri göz önünde bulundurarak 'atanma kolay olduğu için' cevabını vermişlerdir.

Öğrencilerin boşluklarını ne ile doldurdıkları, onların zamanı değerlendirme ve alışkanlık noktasındaki önceliklerini belirleyici önemli bir ölçüdür. Ankette bulunan sorulardan bir tanesi de öğrencilerin bu 'boş' vakitlerini nasıl doldurdıklarına yöneliktir. Öğretmen adaylarının % 35.5'i bu soruya 'kitap okurum' diye cevaplandırırken, % 37.9'u boş vakitlerinde bilgisayar ve internet kullandıklarını, % 16.9'u ise televizyon izlediklerini söylemişlerdir.

Öğretmen adaylarının okuma alışkanlıklarının cinsiyetlerine göre farklılaşma durumları Tablo 3'te gösterilmiştir.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/9 Summer 2013

Tablo 3. Cinsiyet Değişkenine İlişkin t testi Sonuçları

Cinsiyet	N	X	SS	Sd	t	p
Erkek	27	3.93	0,55	122	-1,83	
Kız	97	4.17	0,62	,069		

Okuma alışkanlığı tutum ölçeğinin t-Testi sonuçlarına bakıldığında kız öğrencilerin okuma alışkanlıkları, erkek öğrencilere göre daha yüksektir. Fakat istatistiksel olarak aralarında anlamlı bir fark bulunmamaktadır.

Öğretmen adaylarının okuma alışkanlıklarının bölümlerine göre farklılaşma durumları Tablo 4'te gösterilmiştir:

Tablo 4. Bölüm Değişkenine İlişkin t testi Sonuçları

Sınıf	N	X	SS	Sd	t	p
Türkçe Öğretmenliği	81	4.20	0,58	122	2,03	,04
PDR	43	3.97	0,63			

Bölümler arası okuma alışkanlığına ilişkin ciddi bir farklılığın olmadığı görülmektedir. Öğretmen adayları üzerinde yapılan ankete bakıldığında, Türkçe Öğretmenliğinde öğrenim gören öğrencilerin büyük bir çoğunluğu okudukları tür konusunda roman-hikâye olduğunu söylerken, PDR bölümündeki öğrenciler ise daha çok kişisel gelişim kitapları okuduklarını söylemişlerdir.

Öğretmen adaylarının okuma alışkanlıklarının başarılarına göre farklılaşma durumları Tablo 5'te gösterilmiştir:

Tablo 5. Başarı değişkenine ilişkin ANOVA sonuçları

Başarı	N	X	SS	sd
2.50 ve altı	47	4.08	0,62	
2.50 – 3.00	36	4.12	0,57	3
3.00 – 3.50	31	4.15	0,66	
3.50 ve yukarı	10	4.04	0,56	

Okuma alışkanlığı ile öğrencilerin genel başarı ortalamalarına bakıldığında, büyük bir çoğunluğun ortalamasının 2.50 ve altında olduğu görülüyor. Öğrencilerin okuma sıklıklarına baktığımızda karşılaştığımız olumlu sonuç ile başarı durumları karşılaştırıldığında, öğretmen adaylarının okuma düzeylerinin beklenenin üzerinde olduğu halde, bu okuma eğilimlerinin onların okul başarısına fazla katkıda bulunmadığı görülüyor. Söz konusu bölümlerin her ikisinin de okumaya yönelik sözel bölümler olduğu düşünüldüğünde, öğrencilerin okuduklarını aktaramama ve edindikleri bilgi ve becerileri derslerine yansıtamama problemi ve nedenleri zihinlerde oluşuyor.

Öğretmen adaylarının okuma alışkanlıkları ile doğru yazma becerileri arasında ilişki olup olmama durumu Tablo 6'da gösterilmiştir:

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/9 Summer 2013

Tablo 6. Doğru Yazma Becerisi ile Okuma Alışkanlığı Arasındaki İlişkiye Yönelik Korelasyon Sonuçları

	N	Pearson Kolerasyon	p
Okuma Alışkanlığı	124	0,262	,002
Doğru Yazma Becerisi			

Öğretmen adaylarının okuma alışkanlığı ve doğru yazma becerileri arasındaki ilişkiye bakıldığında, ilişkinin pozitif yönlü olduğu fakat aralarındaki kolerasyon katsayılarının çok yüksek olmadığı görülmektedir. Öğrencilerin yazmış oldukları kompozisyonlar yazılı anlatım değerlendirme formu esas alınarak değerlendirildiğinde, okuma sıklığı fazla olan öğrencilerin aynı zamanda yazılı anlatımlarının da başarılı olduğu görülmüştür. Okuma alışkanlığına sahip olmayan adayların kompozisyonlarında başta fikirsel ve kavramsal bir zenginliğin olmamasının yanı sıra dilin doğru kullanılmaması, imlâ ve noktalama yanlışlıkları bulunmaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Öğretmen adaylarının okuma alışkanlıkları ve doğru yazma becerilerini ölçmeye yönelik yaptığımız bu çalışmada, öğrencilerin okuma durumları ile yazma becerilerinin paralellik gösterdiği ve aralarında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. Okumayı seven ve bir alışkanlık haline getiren öğrencilerin, aynı zamanda yazılı anlatımlarında da başarılı olmaları; okuma eğilimleri istenen düzeyde olmayan, bunu bir alışkanlık haline getirememiş öğrencilerde ise yazılı anlatımlarında şekil, içerik, kavram ve fikir noktasında eksikliklerinin bulunmasının yanı sıra, dilin yazılı ve sözlü kurallarına uyumsuzluklar bulunduğu sonucuna varılmıştır.

Öğrencilerin okuma sıklıklarına bakıldığında olumlu sonuçlar elde edilmiştir. Bunun yanı sıra, kız öğrencilerin erkeklere kıyasla daha çok okuma eğiliminde oldukları; bölümler arasında ise önemli bir farklılığın olmağı görülmüştür. Diğer taraftan, öğrencilerin okuma alışkanlıkları ile başarı durumları incelendiğinde, başarının okuma seviyesine oranla istenen seviyede olmadığı belirlenmiştir. Öğrencilerin % 84.7'si hikâye ve roman türü kitaplar okurken, çok az bir kısmı araştırma- inceleme niteliğinde kitaplar okuduklarını söylemişlerdir.

Öğretmen adaylarının okuma alışkanlıkları ve doğru yazma becerilerini ölçmeye yönelik yapılan bu araştırmanın sonuçları ışığında şu önerilerde bulunabiliriz:

1. Okuma alışkanlığı çok erken yaşta başlayan bir eğitim olduğu düşünüldüğünde, gerek öğretmenlerin gerekse ebeveynlerin bu konuda daha bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Geleceğin öğretmemeleri konumunda olan gençlerin, toplumun gelecek rehberleri ve şekillendiricileri olacakları hatırdan çıkarılmamalı; bu sebeple onlara okumayı sevmeden bir başkasına sevdiremeyeceği gerçeği ve okumanın alışkanlık haline gelmediği toplumlarda eğitimin 'doğru şekilde' yapılamayacağı anlatılmalıdır.
2. Üniversitelerin eğitim fakülteleri başta olmak üzere bütün fakültelerinde 'doğru okuma', 'eleştirel okuma' dersleri verilmelidir. Bu sayede öğrencilerin okuduklarını yorumlayabilme, yargılayabilme becerileri gelişecektir. Salt bilgi kalabalığı arasında boğulan gençliğin, okuduklarını sentezleyebilme sözlü ve yazılı anlatımlarını geliştirecek; edinmiş olduğu yeni bilgi, kavram ve anlamları daha rahat aktarabilmelerini sağlayacaktır. Bu durum ise onların okul başarılarını doğrudan etkileyecektir.
3. Öğretmen adaylarının okuma durumları, sıklıkları takip edilmeli ve okudukları her bir kitap, dergi, makale, hikâye hakkında değerlendirme niteliğinde yazı yazmaları

Turkish Studies

istenmelidir. Böyle bir yöntemle öğrenci hem okuyacak hem de okudukça kendi düşünce, anlam dünyasındaki gelişmeyi, farklılaşmayı daha somut görecektir. Öğrenci okudukça yazacak ve yazdıkça okuduklarındaki incelikleri daha iyi anlayabilecektir. Böyle bir öğrenci, okuduklarındaki incelikleri fark edebilmekle kalmayıp; hayatın, yaşamın ayrıntılarını yakalayıp aktarma merakına sahip olacak ve böylelikle hep istenen, beklenen ‘okur toplum’ dan sonra bir ‘yazar toplum’ oluşmuş olacaktır.

KAYNAKÇA:

- AKTAŞ, Ş. ve GÜNDÜZ, O. (2004). *Yazılı ve Sözlü Anlatım*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- ARICI, A. F. (2008). Okumayı Niye Sevmiyoruz: Üniversite Öğrencileriyle Mülakatlar. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. Cilt: 5, Sayı: 10
- AYNUR, P. ve HASAN, Y. (2012). Üniversite Öğrencilerinin Okuma Alışkanlığı Örneği. Akademik Araştırmalar Dergisi, 53, 15-16.
- BAGCI, H. (2013). *Yazılı Anlatım ve Unsurları*. Ankara: Pegem Akademi.
- BOZPOLAT, E. (2010). Öğretmen Adaylarının Okuma Alışkanlığına İlişkin Tutumlarının Değerlendirilmesi (Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi Örneği). Zeitschrift für die Welt der Türken. Cilt: 2, Sayı: 1, s. 411-427
- DİLİDÜZGÜN, S. (1999). *Çocuğun Edebiyat Eğitimi ve Çocuk Edebiyatı*. İletişim Ortamlarında Çocuk Birey Sempozyumu Bildiriler Kitabı. Anadolu Üniversitesi İletişim Fakültesi yayınları, 274.
- GEÇGEL, H. ve BURGUL, F. (2009). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Okuma İlgi Alanları (Çanakkale Örneği). Tünav Bilim Dergisi. Cilt: 2, s. 341-353
- GÖMLEKSİZ, M. N. (2004). Geleceğin Öğretmenlerinin Kitap Okumaya İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi (Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Örneği). Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi. Cilt: 1, Sayı: 1
- GÖMLEKSİZ, M. N. ve TELO, A. (2003). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Kitap Okuma Alışkanlığı (Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Örneği. I. Sosyal Bilimler Eğitimi Kongresi. 15-17 Mayıs. Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi. s. 356-364
- GÜNDÜZ, O. ve ŞİMŞEK, T. (2011). *Uygulamalı Yazma Eğitimi*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- GÜNEŞ, F. (2007). *Türkçe Öğretimi ve Zihinsel Yapılandırma*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- GÖKÇE, E. (2011). *İlköğretim Öğrencilerinin Kitap Okuma Alışkanlıkları*. 3. Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu. Ankara Üniversitesi Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Uygulama ve Araştırma Merkezi Yayınları.
- GÜLERYÜZ, H. (2006). *Yaratıcı Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- KARADÜZ, A. (2008). ‘Yazı’ ve ‘Yazım’ Kavramlarının Dilin ‘Anlam’ ve ‘Ses’ Öğeleriyle İlişkisi. Turkish Studies Dergisi, 3/6,426.
- KURULGAN M. ve ÇEKEROL S. (2008). Öğrencilerin Okuma ve Kütüphane Kullanma Alışkanlıkları Üzerine Bir Araştırma. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. Cilt:8, Sayı:2, s. 237-258

- MEB, (2000). İlköğretim Türkçe Dersi 6,7 ve 8. Sınıflar Öğretim Programı. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Yayınları.
- ODABAŞ, H., ODABAŞ Z. Y. ve COŞKUN P. (2008). Üniversite Öğrencilerinin Okuma Alışkanlığı: Ankara Üniversitesi Örneği. *Bilgi Dünyası*. Cilt: 9, s. 431-465
- ÖZDEMİR, E. (2011). *Eleştirel Okuma*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- PALA A. ve YILDIZ H. (2012). Üniversite Öğrencilerinin Okuma Alışkanlığı: Celal Bayar Üniversitesi Örneği. *Akademik Araştırmalar Dergisi*. Sayı: 53, s.15-26
- SAĞLAM M. , SUNA Ç. ve ÇENGELCİ T. (2007). Sınıf Öğretmenliği ile Diğer Öğretmenlik Programları Öğrencilerinin Okuma Alışkanlığı Düzeylerinin Karşılaştırılması. VI. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu 27-29 Nisan. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, s.325-328
- SARACOĞLU A. S. , BOZKURT N. ve SERİN O. (2003). Üniversite Öğrencilerinin Okuma İlgileri ve Okuma Alışkanlıklarını Etkileyen Faktörler. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*. Yıl: 4, s. 149-157
- SEDAT, S. (2012). *Çocuk ve Edebiyat*. Ankara: Tudem Yayıncılık.
- SEVME, H. (2009). Türkçe Öğretmen Adaylarının Okuma Alışkanlığı ve Kütüphane Kullanımı Üzerine Bir İnceleme (SÜ Örneği). Selçuk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Konya.
- ŞENER, D. (2010). *Edebî Metinlerle Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Pegem Yayınları.
- ŞİRİN, M. R. (2007). *Çocuk Edebiyatı Kültürü*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- TUR, G. ve TURLA, A. (1999). *Okul Öncesinde Çocuk, Edebiyat ve Kitap*. İstanbul: Ya-Pa yayınları.
- UNGAN, S. (2008). Okuma Alışkanlığımızın Kültürel Altyapısı. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1), 218-228.
- YARDIMCI, M. ve TUNCER, H. (2000). *Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Ürün Yayınları.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 8/9 Summer 2013

